

Aan Minister
cc Staatssecretaris

nota Nitraatrapportage 2024

TER BESLISSING

Datum

11 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/322212

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Waterkwaliteit en
Beschikbaarheid

Beslistermijn

15-11-2024

Bijlage(n)

2

Aanleiding

De Nitraatrapportage is een vierjaarlijkse verplichting vanuit de Europese Nitraatrichtlijn. Het is de verantwoordelijkheid van IenW om de effecten van de Nitraatactieprogramma's van LVVN te evalueren. De rapportage is door RIVM in samenwerking met andere kennisinstituten opgesteld, en het is aan de Minister van IenW deze mede namens de Minister van LVVN naar de Tweede Kamer te sturen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

1. Het sturen van de Nitraatrapportage met Kamerbrief mede namens de Minister van LVVN naar de Tweede Kamer;
2. Parallel aan het versturen aan de Tweede Kamer de rapportage naar de Europese Commissie te sturen. Deadline voor versturing is eind november.

Kernpunten

Ad 1.

- De Nitraatrapportage geeft aan de hand van metingen in grond- en oppervlaktewater de ontwikkeling van de waterkwaliteit in relatie tot meststoffen (nutriënten) uit de landbouw weer.
- De Nitraatrapportage 2024 laat zien dat er de afgelopen twaalf jaar geen verbetering is in de waterkwaliteit in relatie tot meststoffen (stikstof en fosfor) uit de landbouw.
- De Nitraatrapportage wordt mede namens de minister van LVVN aan de Kamer gestuurd, omdat de uitvoering van maatregelen onder de Nitraatrichtlijn, de Nitraatactieprogramma's, haar verantwoordelijkheid is. M LVVN is akkoord met de Kamerbrief.
- De Nitraatrichtlijn is een water-richtlijn en sterk gerelateerd aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). U bent eerder geïnformeerd over dit dossier en uw wettelijke taken (rondzendmap-2024/8754). De metingen voor de nitraatrapportage worden ook gebruikt in de Tussenevaluatie KRW.

Ad 2.

- Er is geen instemming nodig van de Kamer voor verzending naar de Europese Commissie. U wordt geadviseerd dit gelijktijdig te doen met verzending aan de Kamer, omdat de EC informatie uit de rapportage ook openbaar maakt.

Krachtenveld

De ontoereikende effecten van de Nitraatactieprogramma's voor de waterkwaliteit zijn zorgelijk voor het KRW doelbereik. Landbouw is de grootste bron van vervuiling van stikstof en fosfor (meer dan 50% is afkomstig uit de landbouw) en de afname van de vervuiling is minder sterk dan de afname van de tweede bron, de rioolwaterzuiveringsinstallaties.

De resultaten uit de nitraatrapportage zijn ook niet gunstig voor de inzet van het Kabinet om de bepalingen van de huidige derogatiebeschikking aan te passen en om vanaf 2026 een nieuwe derogatie te verkrijgen. Wanneer de Europese Commissie oordeelt dat Nederland onvoldoende inzet op het behalen van de doelen uit de nitraatrichtlijn is een inbreukprocedure mogelijk.

Toelichting

De Nitraatrapportage toont aan dat er sinds 2012 geen verbetering is in de waterkwaliteit in relatie tot nutriënten (stikstof en fosfor) uit de landbouw. In bijna de helft van de landbouwspecifieke locaties is de nitraatconcentratie in de periode 2020-2023 gestegen ten opzichte van de periode 2016-2019. Dit hangt samen met droogte waardoor nitraat ophoopt in de bodem. Bemesting is hier niet op aangepast. De rapportage toont aan dat normen in grond- en oppervlaktewater in delen van het land nog steeds niet worden gehaald door vervuiling met meststoffen vanuit de landbouw, met name in de zand- en lössgebieden. Effecten die gerapporteerd worden weerspiegelen met name de impact van het 5^e en 6^e Nitraatactieprogramma (respectievelijk 2014-2017 en 2018-2021). De effecten van het huidige 7^e Nitraatactieprogramma (2022-2025) zijn dus nog niet waarneembaar.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief Nitraatrapportage	Met deze brief wordt de rapportage aan de Kamer aangeboden
03	Nitraatrapportage	De volledige Nitraatrapportage: Landbouwpraktijk en waterkwaliteit in Nederland; toestand (2020-2023) en trend (1992-2023)

Datum

11 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/322212

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Waterkwaliteit en
Beschikbaarheid

Beslistermijn

15-11-2024

Bijlage(n)

2